

Obecné noviny Liptovská Teplička

Tradícia s kráľovským výhľadom

XII. ročník

Číslo 1/2024

V rýchlom toku dní a týždňov nám ubehlo dvanásť mesiacov roka 2023. Naplnili ich každodenné povinnosti, ale i chvíle sviatočné. Ich súhrn vám prinášame v týchto obecných novinách. Veríme, že v budúcnosti nám naše kapacitné možnosti opäť umožnia vydávanie našich novín v kratších intervaloch.

Rok 2023 bol rokom 400. výročia prvej písomnej zmienky o obci Liptovská Teplička. Toto významné jubileum sa pripomínalo 24. júna, v deň patróna obce sv. Jána Krstiteľa. Dopoludnia sa slávila odpustová slávnosť. Svätú omšu celebroidal dekan Mons. prof. František Trstenský, dnes už spišský biskup. Po nej bola zástupcami cirkvi požehnaná zrekonštruovaná budova starej hasičskej zbrojnice. Podujatie pokračovalo popoludní slávnostným otvorením budovy, výstavami organizácií a kultúrnym programom v amfiteátri.

Spomínaná rekonštrukcia starej hasičskej zbrojnice bola ukončením dlhoročných snáh samosprávy o skultúrnenie nielen tejto budovy, ale i centra obce. Pridanou hodnotou je jej nové využívanie na poskytovanie informačných služieb, múzeum a služby v prospech cestovného ruchu. Veža budovy sa stala vyhliadkovým miestom pre turistov. Rekonštrukcia je výsledkom medzinárodného projektu Cesty predkov, na ktorú bola obci odsúhlasená dotácia 238 000 eur z programu HUSKROUA. Zástupcovia zahraničných partnerov projektu - ukrajinského Veľkého Berezného a Nového Mesta pod Šiatrom z Maďarska spoločne so starostom Liptovskej Tepličky Mgr. Slavomírom Kopáčom symbolicky prestrihli pásku novootvorenej budovy 24. júna. V rovnakom termíne sa dokončila aj rekonštrukcia autobusovej zastávky pri starej

hasičskej zbrojnici financovaná z prostriedkov MAS Pro Tatry o.z.

V závere júla sa Liptovská Teplička stala dejiskom 26. ročníka folklórnych slávností Pod Kráľovou hoľou. Najväčším lákadlom pre divákov bolo vystúpenie speváka rusínskych piesní Štefana Šteca. Milovníci štylizovaného folklóru obdivovali vystúpenia folklórnych súborov Podpoľanec, Bystrina, Vikartovčan i českého súboru Liptál. Pre tých, ktorí majú radi tradičný folklór, vystúpili folklórne skupiny z Važca, Šuňavy, Telgártu, Liptovských Sliachov i domáci Tepličan a Turnička. Zneli aj piesne heligonkárok sestier Bacmaňakových. Opäť nechýbal sprievod obcou, výstavy a ukážky remesiel. Pred zdravotným strediskom bol odhalený pamätný kameň pri príležitosti výročia prvej písomnej zmienky o obci. Veríme, že aj rok 2024 prinesie obci veľa pozitívnych udalostí.

red.

Vážení občania!

Do pár riadkov novín zhrnúť dvanásť mesiacov uplynulého roka iste nie je dostatočný priestor. Je mnoho toho, čo sme pre vás občanov urobili, aby váš život v našej obci bol slušným a spokojným domovom. Iste sme nepokryli potreby každého jednotlivca, lebo to nie je možné v žiadnej obci i meste. Našou snahou bolo zabezpečiť služby, údržbu obce i spoločensko-kultúrne vyžitie tak, aby ste zníženie prostriedkov od štátu, ktoré sme mali na tento účel poskytnuté, pocítovali v čo najmenšej miere. Samozrejme, nemohli sme uskutočniť všetko tak, ako by sme si priali. Veríme, že nasledujúce mesiace nám prinesú väčšie možnosti. Väčšina práce v samosprávach nie je viditeľná okamžite. Práve zúročenie niekoľkomesačnej i viacročnej práce nastalo v roku 2023 vo viacerých projektoch. Ukončili sme rekonštrukciu požiarnej zbrojnice, dvoch autobusových zastávok, rekonštrukciu kúrenia v základnej škole, vodozádržné opatrenia. Najväčšiu radosť máme z realizácie multifunkčnej haly, na ktorú obec čaká už desaťročia. Podali sme aj nové žiadosti o dotácie smerujúce k zníženiu energetickej náročnosti budov, dobudovania športovísk, dovybavenia telocvične, školy, domu seniorov a ďalšie. Za sebou máme aj prvý rok nového zloženia poslancov obecného zastupiteľstva. Spoločne nachádzame riešenia potrieb občanov. Mrzí nás, že sa v našej obci znižujú možnosti zdravotnej starostlivosti. Situáciu sa snažíme riešiť, a zároveň rekonštrukciou ambulancií a znížením nájomov vytvoriť atraktívnejšie podmienky pre lekárov. Na záver chcem poďakovať všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom prispeli k tomu, aby sa nám v našej obci žilo spokojne.

Mgr. Slavomír Kopáč
starosta obce

ZÁKLADNÁ ŠKOLA S NOVOU RIADITEĽKOU

Základná škola s materskou školou Štefana Náhalku v Liptovskej Tepličke má novú riaditeľku. V nasledujúcom päťročnom období ju povedie Mgr. Melánia Sopková.

Riadením základných škôl na Slovensku sú poverení riaditelia, ktorých funkčné obdobie trvá päť rokov. Po jeho uplynutí je vyhlásené výberové konanie. Z prihlásených kandidátov vyberá nového riaditeľa jedenásťčlenná rada školy. Tvoria ju zástupcovia učiteľov, nepedagogických zamestnancov, rodičov i zriaďovateľa. Volieb sa môžu zúčastniť aj zástupcovia školských úradov. V októbrových voľbách bola za riaditeľku ZŠ s MŠ Štefana Náhalku v Liptovskej Tepličke zvolená Mgr. Melánia Sopková, ktorá doposiaľ viedla základnú umeleckú školu v Kežmarku. Od 8. novembra, kedy bola menovaná za riaditeľku školy, sa začala oboznamovať s novým pracovným prostredím, kolektívom a výzvami, ktoré riadiaca funkcia a život školy prinášajú.

Starosta obce v mene svojom i občanov poďakoval doterajšej riaditeľke školy Mgr. Anne Sakmáryovej za vysokoodborné vedenie, rozvoj školy a veľmi dobrú spoluprácu.

Mgr. Katarína Fedorová

MOST PREŠIEL POTREBNOU REKONŠTRUKCIOU

Prešovský samosprávny kraj realizoval v okrese Poprad štyri projekty cestnej infraštruktúry. Jedným z nich je už ukončená rekonštrukcia mosta v Liptovskej Tepličke. Oficiálne ho do užívania odovzdali prestrihnutím symbolickej pásky zástupcovia Prešovského samosprávneho kraja i obce.

Most na jedinej prístupovej ceste do obce zo 60. tých rokov minulého storočia si vyžadoval rozsiahlu rekonštrukciu. K tej pristúpil Prešovský samosprávny kraj v máji 2023 a práce, ktoré si vyžiadali investíciu 628 000 eur, ukončil v predpokladanom termíne. Odstránená bola mostná konštrukcia, nosníky, dosky a vybudované bolo nové mostné príslušenstvo, následná sanácia a úpravy spodnej stavby či okolia mosta. Súčasťou prác bola pokládka asfaltových vrstiev v dĺžke 350 metrov.

Ukončenie prác a uvedenie mosta opäť do služby dopravy prebehlo vo štvrtok 19. októbra za prítomnosti predsedu Prešovského samosprávneho kraja Milana Majerského, riaditeľa Správy a údržby ciest Prešovského samosprávneho kraja Marcela Horvátha, zástupcu zhotoviteľa, poslancov a ďalších hostí. Za obec Liptovská Teplička sa prihovoril a spolu so zástupcami kraja prestrihával pásku starosta obce Slavomír Kopáč.

REKONŠTRUKCIA KÚRENIA A VODOZÁDRŽNÉ OPATRENIA FINANCOVANÉ DOTÁCIAMI

Obec Liptovská Teplička získala finančné prostriedky na dva projekty, ktoré podporujú aj ekológiu – vodozádržné opatrenia a vykurovanie teplom spod zeme.

Ministerstvo životného prostredia SR poskytlo obci na vodozádržné opatrenia 200 500 eur. Zahŕňa zachytenie dažďovej vody z budov základnej školy s materskou školou a zdravotného strediska do nádrží, ktoré budú zalievať zelené zóny taktiež financované z projektu.

Druhým projektom je rekonštrukcia kúrenia ZŠ s MŠ s využitím obnoviteľných zdrojov energie. Sprostredkovateľský orgán Slovenská inovačná a energetická agentúra konajúci v mene riadiaceho orgánu Ministerstva životného prostredia udelila obci dotáciu vo výške 545 598 eur. V okolí školy boli vykonané zemné vrty, z ktorých teplo bude vykurovať budovy základnej školy.

Obec podala žiadosti aj o ďalšie projekty zamerané na využívanie obnoviteľných zdrojov pomocou fotovoltaiických zariadení. Výsledky žiadostí budú známe v roku 2024.

Mgr. Katarína Fedorová

ĎALŠIA AUTOBUSOVÁ ZASTÁVKA PRE OBČANOV

Zvyšovanie bezpečnosti a dostupnosti sídiel v Liptovskej Tepličke je názov projektu, ktorého výsledkom je prístrešok autobusovej zastávky na ulici Kobyliarky.

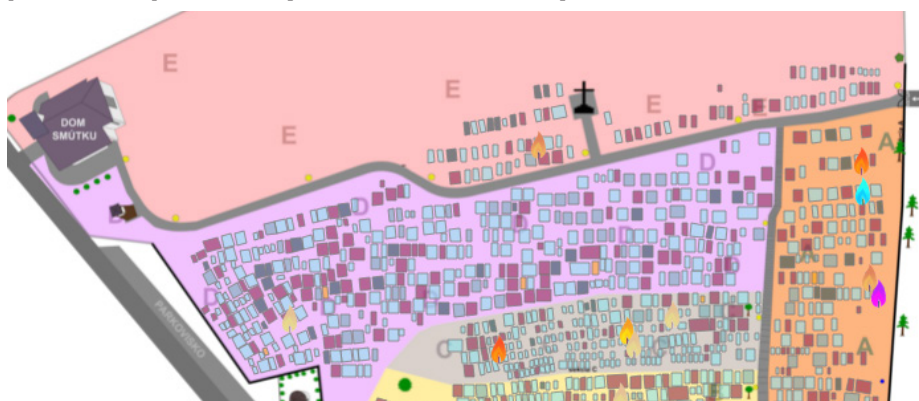
Takmer 48 500 eur na výstavbu prístrešku poskytla MAS Pro Tatry o.z. z Európskych štrukturálnych a investičných fondov. Podiel obce na financovaní bol 3 600 eur. Neestetickú zastávku bez prístreška nahradila o niekoľko metrov ďalej nová, moderná zastávka s prvkami prispôbenými architektúre obce. Nechýba ani úprava okolia zastávky a mobiliár. Práce realizovala firma MKC Štrba.

Katarína Fedorová

VIRTUÁLNY CINTORÍN UŽ AJ V NAŠEJ OBCI

Pre lepšiu orientáciu pri vyhľadávaní hrobov v miestnom cintoríne poslúži mapa hrobových miest a virtuálny cintorín.

Virtuálna podoba cintorína je mapa na internete s vyznačenými hrobovými miestami. Vyhľadanie hrobov je možné podľa mena zosnulých. Na mape je zobrazený hrob, jeho fotografia, zmluva o hrobovom mieste a informácia o výške úhrady poplatku za hrobové miesto. Na hrobe môžete zosnulému zapáliť virtuálnu sviečku. Internetovú formu môžete využívať z pohodlia domova či v mobilnom telefóne. Priamo v cintoríne je k dispozícii informačná tabuľa s mapou hrobových miest. Túto službu najviac ocenia rodáci alebo občania žijúci v zahraničí. Virtuálny cintorín nájdete na webovej stránke obce alebo na www.virtualnycintorin.sk. Informácie o úhradách poplatku za hrobové miesta sú aktualizované priebežne počas roka.

Mgr. Katarína Fedorová

OBEC ZATIAĽ BEZ MOPS

Miestna občianska poriadková služba (MOPS) v Liptovskej Tepličke bola vítanou výpomocou pre obec. Skončenie projektu ohrozuje udržateľnosť dosiahnutých pozitívnych zmien, ktoré priniesol. Viaceré opatrenia, ktoré vykonávala MOPS, boli pozastavené.

Od roku 2018, kedy bola po prvýkrát miestna občianska poriadková služba (MOPS) zriadená aj v Liptovskej Tepličke, vytvorila pracovné miesta pre štyroch občanov. MOPS dohliadala na bezpečnosť cestnej premávky pri presune školákov do a zo školy, v časti Kufajka, v jej okolí, ale i v obci, na parkoviskách dozerala na ochranu majetku pred poškodzovaním a znečisťovaním, na správne parkovanie, vypomáhala pri problematike voľne sa pohybujúcich psov. Vďaka zavedenému systému kontroly odovzdávaného odpadu sa podarilo nielen zlepšiť hygienu a vzhľad okolia kontajnerov pod Kufajkou, ale aj zlepšiť separovanie odpadu a následne znížiť množstvo vyvezeného komunálneho odpadu z tejto časti obce. Služba preventívne monitorovala miesta, kde sa vo večerných hodinách bez prítomnosti rodičov stretávala maloletá mládež. Pracovníci boli nápomocní aj Policajnému zboru SR, pracovníkom záchrannej služby, obecného úradu, základnej školy a vypomáhali aj pri podujatiach organizovaných obcou. Poriadkovú službu bolo možné vykonávať vďaka dotácii z projektu Európskeho sociálneho fondu v rámci Operačného programu Ľudské zdroje. Ten bol ukončený a na ďalšiu činnosť obci zatiaľ finančné prostriedky neboli poskytnuté. Obec si tak musí pri riešení poriadku a čistoty obce vystačiť sama, na čo však nemá postačujúce kapacity. Niektoré práce dočasne zabezpečuje pracovníkmi aktívnej činnosti, no výpadok MOPS je citelný. Opätovná finančná podpora MOPS by bola vítaná nielen v našej obci, ale i v mnohých obciach a mestách na Slovensku.

Mgr. Katarína Fedorová

POĎAKOVANIE FRANTIŠKOVI BULAVOVI

Obecné zastupiteľstvo v Liptovskej Tepličke udeľuje tým občanom, ktorí sa dožili okrúhleho jubilea a počas svojho života sa aktívne, dobrovoľnícky zapájali do života obce, d'akovný list. Odovzdaný bol aj Františkovi Bulavovi.

František Bulava spolupracoval s obcou pri tvorbe nárečového slovníka, monografie obce, je zberateľom článkov a historických fotografií, ktoré poskytol viackrát aj samotnej obci. Vo svojej mladosti bol spoluzakladateľom folklórnej skupiny Tepličan, zozbieral a zapísal teplické piesne. Za túto spoluprácu a prínos v oblasti kultúry mu bolo na zasadnutí obecného zastupiteľstva 6. decembra odovzdané špeciálne poďakovanie. Takúto d'akovnú plaketu si v minulosti prevzali viacerí členovia dobrovoľného hasičského zboru či folklórnej skupiny.

Mgr. Katarína Fedorová

SAMOSPRÁVA OBCE

Po voľbách do orgánov samospráv obcí, ktoré sa konali 29. októbra 2022, zložili zvolení kandidáti sľub 13. novembra v spoločenskom dome. Po štvrtýkrát bol za starostu obce zvolený Mgr. Slavomír Kopáč.

Opätovne sa poslancami Obecného zastupiteľstva v Liptovskej Tepličke stali Peter Géci, Pavel Marušin, Mgr. Jana Smolárová, Anna Štrbková. Ani poslanci Jaroslav Géci a Bc. Renáta Mezovská nie sú nováčikmi v obecnej samospráve. Po prvýkrát pôsobia ako členovia zastupiteľstva Patrik Bachleda, Marián Kondula a Ing. Juraj Smolár.

Zastupovaním starostu bol rovnako ako v uplynulom období poverení Peter Géci. Zároveň dostal poverenie sobášiaceho poslanca.

Obecné zastupiteľstvo vstúpilo do volebného obdobia so zmenami v názvoch, kompetenciách a zložení komisií. Okrem povinnej komisie na ochranu verejného záujmu (Komisia podľa čl. 7 ods. 5 ústavného zákona č. 357/2004 Z.z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov), je zriadená Komisia výstavby a životného prostredia a Komisia pre rozvoj a sociálnu politiku.

Komisií na ochranu verejného záujmu predsedá Peter Géci a členmi sú zástupcovia každej politickej strany a to Jaroslav Géci, Pavel Marušin, Ing. Juraj Smolár, Bc. Renáta Mezovská.

Problematiku pozemkov, projektovej dokumentácie, výsadby zelene,

cintorína má v náplni **Komisia výstavby a životného prostredia**, ktorej predsedom je Ing. Juraj Smolár. Členom komisie je Patrik Bachleda, Bc. Renáta Mezovská a Anna Štrbková.

Rozdelením dotácií, nájomnými bytmi, územným plánom sa zaoberá **Komisia pre rozvoj a sociálnu politiku** v zložení Jaroslav Géci (predseda), Marián Kondula, Pavel Marušin, Mgr. Jana Smolárová.

Zaužívaným spôsobom sledovania potrieb občanov je rozdelenie volebných obvodov poslancom po jednotlivých uliciach obce. V aktuálnom volebnom období je rozdelenie nasledovné:

Ulica/poslanec

Teplická po č. 32, Ráztocká a Pilisko – Jaroslav Géci

Záhřady – Marián Kondula

Teplická od č. 33, Ul. Štefana Garaja, Úzka – Patrik Bachleda

Kobyliarky – Ing. Juraj Smolár

Ul. Štefana Náhalu – Mgr. Jana Smolárová

Uhlárová – Bc. Renáta Mezovská

Drevárska, Koliesko – Pavel Marušin

Bory, Na Jarku, Potočná, Pod úbočou – Peter Géci

Kufajka – Anna Štrbková

Kontaktné údaje na poslancov nájdete na webovej stránke obce v časti Samospráva.

Mgr. Katarína Fedorová

OCENENIE ŠPORTOVEC ROKA

Záujem o šport v Liptovskej Tepličke rastie, čo potvrdzuje dvadsať odovzdaných ocenení Športovec roka 2022. Najväčšie zastúpenie má stále bežecký šport.

Ocenenie Športovec roka si 16. apríla 2023 v spoločenskom dome prevzali športovci z Liptovskej Tepličky.

V kategórii I., ktorá je najvyšším ocenením pre športovca s výrazným úspechom na štátnej a svetovej úrovni, bola ocenená Barbora Janíková – majsterka Slovenska, vicemajsterka Európy vo fitness (na foto vľavo).

V kategórii II. za účasť na okresných a krajských súťažiach s umiestnením si cenu prevzal Mário Fendek, reprezentant vo futbale ocenený 11tkou roka Podtatranského futbalového zväzu. Druhý stupeň ocenenia putoval aj do rúk Daniele Pitoňáckovej za prvé miesto (na foto vpravo) a jej manželovi Mariánovi Pitoňákovi za druhé miesto v Lige železný hasič. Za účasť v bežeckých maratónoch, polmaratónoch na Slovensku i v susedných štátoch a za úspešné odbehnutie Malého štrbského maratónu bol v kategórii II. ocenený MUDr. Marek Smolár. Rovnako za beh putovala cena RNDr. Danici Božovej, učiteľke miestnej základnej školy, ktorá sa v Malom štrbskom maratóne umiestnila na striebornej priečke v kategórii ženy nad 50 rokov. Účasť na okresných súťažiach s umiestnením a dobrým výsledkom priniesla ocenenie **v kategórii III.** Stanislavovi Ovsiačkovi za reprezentáciu v hasičskom športe v súťaži Železný hasič. Za reprezentáciu v behu boli ocenení: Roman Graňák, Peter Mezovský, Martin Misál, Jakub Mezovský a Veronika Fendeková. **V kategórii talent,** určenej na odmeňovanie úspechov v detských kategóriách, si cenu odniesli:

reprezentantka v karate – Linda Hámorová, pretekári v behu Viliam Pitoňák, Marek Glejdura, Samuel Bulava, Alex Glejdura, Katarína Bulavová a všestranní športovci Adam Smolár, Erik Smolár.

Ocenenia odovzdal starosta Mgr. Slavomír Kopáč spolu so zástupcom Petrom Gécim. Pri žiackych kategóriách blahoželala aj riaditeľka základnej školy Mgr. Anna Sakmáryová.

V programe účinkovala detská ľudová hudba pri ZUŠ s piesňami z východného Slovenska. Teplické ľudové piesne zaspieval člen FSK Tepličan Slavomír Smolár s doprovodom Pavla Janíka a klavírnú hru predviedol Dušan Pačaj, žiak miestnej pobočky základnej umeleckej školy Štba.

Blahoželáme oceneným. Nominácie za rok 2023 je možné posilať do 15. 3. 2024 na kulturaliptovskateplicka.sk.

Mgr. Katarína Fedorová

KRV DAROVAL STOKRÁT

Zachránili mnoho ľudských životov, hoci nie sú lekári ani záchranári. Stačilo podeliť sa o to, čoho má zdravý človek dostatok, o vlastnú krv. Symbolickým poďakovaním za tento humanitárny skutok je ocenenie plaketa profesora MUDr. Jana Janského alebo medailou prof. MUDr. Jána Kňazovického, ktoré mnohonásobným darcom krvi udeľuje Červený kríž.

Prvý z občanov Liptovskej Tepličky získal najvyššie ocenenie - Medailu MUDr. Kňazovického Marián Bohunčák, ktorý krv daroval stokrát.

Zlatá Janského plaketa (za 40 odberov) bola udelená Jozefovi Bulavovi, Františkovi Gécimu a Bystríkovi Kopáčovi.

K oceneným darcom boli pripísaní aj Štefan Červenka a Ján Nahalka, držitelia **Diamantovej Janského plakety** za 80 odberov.

Darcom, ktorí boli prítomní na schôdzi miestneho spolku Slovenského Červeného kríža v Liptovskej Tepličke 5. marca, zablahoželali spolu so starostom obce Slavomírom Kopáčom aj výbor spolku, zástupca územného spolku Poprad. Poďakovanie v podobe kultúrneho programu priniesli deti z detského folklórneho súboru Turnička.

NOVÉ SADZBY DANÍ OD 1. JANUÁRA 2024

Obec Liptovská Teplička v zmysle zákona č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov predložila 6. decembra 2023 na rokovanie Obecného zastupiteľstva Liptovská Teplička návrh Všeobecne záväzného nariadenia 4/2023 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne a drobné stavebné odpady. V časti dane z nehnuteľností boli navrhnuté navýšenia sadzieb niektorých druhov miestnych daní v priemere o 30% . Obecné zastupiteľstvo návrh schválilo s účinnosťou od 1. januára 2024. Poplatky za komunálny odpad a drobný stavebný odpad zostali bez zmeny.

Obec navrhla zvýšenie daní z dôvodu nepriaznivej finančnej situácie a vysokej inflácie. Dane, ktoré sú predmetom zvýšenia, neboli obcou zvyšované od roku 2012. Uvedené faktory spôsobili, že obec podobne ako mnohé samosprávy na Slovensku, bola nútená pristúpiť k tomuto nepopulárnemu kroku.

Sadzby dane sa zmenili nasledovne:

DAŇ Z POZEMKOV

- a) orná pôda z 1,25% na 1,55 % zo základu dane 0,0650 eur/m²
chmeľnice, vinice, ovocné sady z 1,25% na 1,55 % zo základu dane
- trvalé trávne porasty z 1,25% na 1,55 % zo základu dane 0,0172 eur/m²
- b) záhrady z 1,5% na 1,8 % zo základu dane 1,85 eur/m²
- c) zastavané plochy a nádvoria, ostatné plochy z 1,5% na 1,8 % zo základu dane 1,85 eur/m²
- d) lesné pozemky, na ktorých sú hospodárske lesy, rybníky s chovom rýb a ostatné hospodársky využívané vodné plochy z 2,5% na 2,8 % zo základu dane podľa znaleckého posudku
- e) stavebné pozemky z 1,5% na 1,8 % zo základu dane 18,58 eur/m²

DAŇ ZO STAVIEB

- a) z 0,04 Eur na 0,05 eur za stavby na bývanie a drobné stavby, ktoré majú doplnkovú funkciu pre hlavnú stavbu,
  - b) z 0,69 Eur na 0,90 eur za stavby na pôdohospodársku produkciu, skleníky, stavby pre vodné hospodárstvo, stavby využívané na skladovanie vlastnej pôdohospodárskej produkcie vrátane stavieb na vlastnú administratívu,
  - c) z 0,35 Eur na 0,46 eur za chaty a stavby na individuálnu rekreáciu,
  - d) z 0,35 Eur na 0,46 eur za samostatne stojace garáže,
  - e) z 0,35 Eur na 0,46 eur za stavby hromadných garáží,
  - f) z 0,35 Eur na 0,46 eur za stavby hromadných garáží umiestnené pod zemou,
  - g) z 0,99 Eur na 1,29 eur za priemyselné stavby a stavby slúžiace energetike, stavby slúžiace stavebníctvu, stavby využívané na skladovanie vlastnej produkcie vrátane stavieb na vlastnú administratívu,
  - h) z 1,19 Eur na 1,55 eur za stavby na ostatné podnikanie a na zárobkovú činnosť, skladovanie a administratívu súvisiacu s ostatným podnikaním a so zárobkovou činnosťou,
  - i) z 0,05 Eur na 0,07 eur ostatné stavby neuvedené v písmenách a) až h).
2. Príplatok za podlažie pri viacpodlažných stavbách sa určuje v zmysle § 12 ods. 3 zákona vo výške z 0,05 eur na 0,07 eur.

DAŇ Z BYTOV

Ročná sadzba dane z bytov podľa § 16 ods. 1, upravená podľa § 16 ods. 2 zákona o miestnych daniach a poplatku je 0,05 Eur za každý aj začatý m² podlahovej plochy bytu a nebytového priestoru (zvýšená z 0,04 eur)

DAŇ ZA PSA

Obec určuje sadzbu dane zo 7 eur na 10 eur za jedného psa a kalendárny rok.

Mgr. Katarína Fedorová

PRIPRAVUJÚ SA ZMENY ÚZEMNÉHO PLÁNU

Územný plán obce (ÚPN) je veľmi dôležitým nástrojom priestorového a funkčného využitia územia obce a regulácie jej rozvoja (tak pozitívnym, ako aj negatívnym smerom). Súčasný život v obci je totiž dynamický a územný plán na to musí reagovať. V zásade platí, že územný plán musí mať každá obec a mesto s viac ako 2 000 obyvateľmi.

Obec Liptovská Teplička zverejnila výzvu na predkladanie návrhov na zmeny a doplnky územného plánu. Doručené návrhy prerokovalo Obecné zastupiteľstvo v Liptovskej Tepličke (OCZ) 27. septembra. Niektoré návrhy nezískali dostatočnú podporu.

OcZ schválilo:

- vyčlenenie pozemkov na individuálnu bytovú výstavbu (IBV) oproti čističky odpadových vôd, pri vstupe do obce zo smeru od Šuňavy za plánovaným komunitným centrom, na ul. Teplickej medzi rodinnými domami (pod domom p. Sedláka), v lokalite Záhrady pod reštauráciou Turnička, v časti lokality Nový diel od stodôl smerom na Záploty, na súkromných pozemkoch v časti Záploty,
- rozšírenie plochy na bytovú výstavbu za účelom výstavby bytovky v časti Koliesko,
- vymedzenie plochy na výstavbu repliky foluša na rázcestí ulíc Štefana Garaja a Teplická a plochy na vybudovanie zariadenia pre seniorov na ulici Pilisko,
- zmenu poľnohospodárskej pôdy na účel výstavby skladovej haly a bývania na ul. Teplickej (p. Orolin),
- rozšírenie plochy pre poľnohospodársku výrobu na celý pozemok pred dvorom poľnohospodárskeho družstva,
- rozšírenie plochy z trvalo trávinatej plochy na pozemky na rekreačné účely v okolí penziónu Dolinka (p. Ďurica),
- vyčlenenie pozemkov na rekreačnú zónu na Mohyle (p. Getcelovský),
- zosúladenie informácií o druhu využitia pôdy v časti Bungalovy.

Poslanci poverili starostu Mgr. Slavomíra Kopáča vykonať potrebné úkony na zabezpečenie obstarania dokumentu Zmeny a doplnky územného plánu obce.

Medzi návrhmi boli aj dva, ktoré nezískali potrebnú podporu poslancov a to:

- žiadosť petičného výboru o stavebnú uzáveru v lokalite zemiakové pivničky, amfiteáter, Škrvkovec,
- dočasné zrušenie stavebnej uzávery na zlegalizáciu už sankcionovaných nelegálnych stavieb na ul. Kufajka.

Skôr, ako bude konečná zmena územného plánu schválená, uskutoční sa verejné prerokovanie návrhu ÚPN s verejnosťou (19. 3.), dotknutým samosprávnym krajom, s orgánmi štátnej správy a s dotknutými právnickými osobami.

(Zdroj: <https://www.vssr.sk/>, www.liptovskateplicka.sk)

Mgr. Katarína Fedorová

Foto z výstavby multifunkčnej haly

MULTIFUNKČNÁ HALA

Na školskom dvore ZŠ s MŠ Š. Náhalku prebiehala od novembra 2022 výstavba multifunkčnej haly.

Služiť bude ako telocvičňa pre základnú školu, na tréningové aktivity a na súťaže športovým a záujmovým organizáciám i pre verejnosti. Počíta sa aj s jej využitím počas kultúrnych podujatí obce. Budovu haly a základnej školy prepája spojovacia chodba. Uľahčí presun žiakov na hodiny telesnej výchovy do tejto budovy. Začiatok výstavby haly zbrzdili nepredvídateľné okolnosti v prvovýsúťaženej dodávateľskej firme, zvýšenie cien materiálov a nové obstarávanie.

Stavbu realizovala firma Arprog a. s. Výstavbu podporil Fond na podporu športu (v max. výške 765 717 €), Prešovský samosprávny kraj (22 000 €).

Dofinancovanie výstavby bude aj z úveru (600 000 €) a z vlastných zdrojov obce.

Mgr. Katarína Fedorová

PESTRÝM PROGRAMOM SI UCTILI STARŠÍCH

Zaslúžia si, aby sme vzdali úctu ich celoživotnému dielu, ocenili hodnoty, ktoré priniesli svojim rodinám, spoluobčanom i obci. Reč je o našich senioroch. Preto je priam povinnosťou využiť Mesiac úcty k starším na to, aby sme sa zastavili pri našich starších a viac ako kedykoľvek v roku im venovali pozornosť. V tomto duchu sa niesol aj program 23. októbra v spoločenskom dome.

Takmer stovka detí vytvorila spolu so svojimi učiteľmi deväťdesiatminútový program, ktorý príhovorom otvoril starosta obce Slavomír Kopáč. V nasledujúcich minútach deti svojim starým rodičom spievali, recitovali, hrali na hudobných nástrojoch i recitovali. Do programu prispela Základná škola s materskou školou a ich školský klub a centrum voľného času, Základná umelecká škola Štrba pracovisko Liptovská Teplička, folklórna skupina Tepličan. V poslednej časti popoludnia boli jubilantom odovzdané blahoželanania a malý darček.

Vystúpenie detí z materskej školy a zo základnej školy

Z PODUJATÍ VIANOČNÉHO OBDOBIA

Betlehemci v uliciach obce - FSK Tepličan

Pastierske víťanie Krista - FSK Tepličan

Pečie celá dedina - OZ Harmónia Liptovská Teplička

Vianočný koncert - ZUŠ Štrba

ŽELEZNÝ HASIČ 2023

V nedeľu 1. októbra sa konal šiesty ročník súťaže Železný hasič. Náš zbor sa zapojil po druhý krát do novej Slovenskej ligy Železných hasičov.

Túto ligu založili súťažiaci Jaroslav Mender a Ivana Tokárová.

Súťaž sa konala v areáli miestneho amfiteátra. Súťažné disciplíny sa uskutočnili pri zemiakových pivniciach, ktoré patria k dominantám našej obce. Tejto súťaže sa zúčastnilo 46 súťažiacich z celého Slovenska, pričom sa súťažilo v šiestich kategóriách, a to dvanásť mužov do 30 rokov, desať mužov do 40 rokov, deväť mužov nad 40 rokov, dvaja muži nad 50 rokov, štyri ženy nad 33 rokov a deväť žien do 33 rokov. Trať bola veľmi náročná, ale všetci si po svojom výkone odniesli od usporiadateľov zlatú medailu.

Pozvanie prijal aj veliteľ JSDH pán Ján Svoboda z družobnej obce Dolní Čermná, ktorí sa taktiež zúčastnili tejto súťaže.

Hlavným rozhodcom bol Marián Rušin a s ním rozhodovali aj ďalší rozhodcovia z našej DHZ. Celú akciu moderoval Ondrej Klimo.

Ceny najlepším vo všetkých kategóriách i sponzorské dary vylosovaným súťažiacim odovzdal veliteľ Peter Géci.

V záverečnom slove veliteľ úprimne poďakoval všetkým súťažiacim za predvedené výkony i napriek chladnému ale slnečnému počasiu v súťaži náročnej na fyzickú zdatnosť.

V neposlednom rade úprimná vďaka patrila i všetkým sponzorom, ktorí prispeli k oceneniu súťažiacich, bez ktorých by organizovanie tejto súťaže bolo veľmi náročné.

Týmto sa chceme poďakovať celému zboru, ktorý sa podieľal na prípravách tejto obľúbenej akcie. Poďakovanie patrí aj celému rozhodcovskému zboru za ich rozhodovanie a samotným súťažiacim, ktorí si aj napriek ťažkej trati prišli zmerať medzi sebou sily.

Už teraz sa tešíme na budúci rok, keď sa súťaž Železný hasič bude znova konať.

Ing. Veronika Prašková, Foto: Jaroslav Kičák

Prehľad výsledkov Železný hasič:

Kategória muži do 29 rokov

1. miesto Maroš Bošľa
OZ Hasič Polomka
2. miesto Tomáš Bobiš
DHZ Spišské Bystré- Flamingo
3. miesto František Ridzoň
TFA TEAM Slovakia

Kategória muži do 40 rokov

1. miesto Pavol Jablonka
DHZ Tesárske Mlyňany
2. miesto Tomáš Bartko
DHZ Važec
3. miesto Michal Nôta
DHZ Čekovce

Kategória muži nad 40 rokov

1. miesto Adrián Ficík TFA
TEAM Slovakia
2. miesto Milan Vyhnidal
DHZ Voderany
3. miesto Marián Pitoňák
DHZ Liptovská Teplička

Kategória muži nad 50 rokov

1. miesto Stanislav Ovsiak
DHZ Liptovská Teplička
2. miesto Pavel Marušin
DHZ Liptovská Teplička

Kategória ženy do 34 rokov

1. miesto Natália Weissová
DHZ Liptovská Lúžna
2. miesto Jana Kaprálová
DHZ Lučivná
3. miesto Lucia Bartfay
DHZ Hodruša Hámre

Kategória ženy nad 35 rokov

1. miesto Daniela Pitoňáková
DHZ Liptovská Teplička
2. miesto Lucia Gildeinová
DHZ Spišské Hanušovce
3. miesto Iveta Zavacká
DHZ Veľká

TERÉNNA SOCIÁLNA PRÁCA - SLUŽBA PRE OBČANOV

Po štyroch rokoch skončila ďalšia fáza projektu terénnej sociálnej práce (TSP) a terénnej práce (TP) financovaná z dotácie Ministerstva vnútra SR, Úradu splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity.

Aké benefity prinášala?

Za spomínané obdobie 2019 - 2023 boli realizované dve fázy tohto projektu, cez ktoré pracovali štyria pracovníci. K 31. marcu 2023 evidovali pracovníci 437 klientov, ktorým viedli spisy. Okrem nich však poskytovali poradenstvo a pomáhali aj ostatným občanom obce, ktorí potrebovali pomoc, ale neboli pravidelnými klientmi terénnej sociálnej práce.

Činnosť TSP/TP pozostávala predovšetkým z „rozhovorov s klientmi“, kde diagnostikovali problémy, ktorým mnohí klienti čelili. Ďalšou činnosťou bolo sociálne poradenstvo pre klienta:

Pracovníčky TSP pomáhali klientom v týchto oblastiach.

1. Poradenstvo v oblasti zamestnanosti:

- vyhľadávanie voľných pracovných miest pre klientov, príprava klientov na výberové konania a pracovný pohovor, asistencia pri vypisovaní životopisu a žiadosti do zamestnania a iné.

Obslužení klienti za dané obdobie v tejto oblasti: 608 klientov.

2. Poradenstvo v oblasti bývania:

- poskytovanie poradenstva pri odkupovaní pozemkov, pripojenie domácnosti na verejný vodovod, na elektrickú energiu, poradenstvo ohľadom pripojenia domácnosti na kanalizáciu, komunikácia s distribútormi energií, nakladanie s odpadmi a iné.

Obslužení klienti za dané obdobie v tejto oblasti: 605 klientov.

3. Poradenstvo v oblasti zdravia:

- prácou TSP/TP sa výrazne zlepšila účasť na preventívnych prehliadkach u lekárov, očkovaní, ako aj dodržiavanie pravidelnej liečby detí a dospelých. Pomáhajú aj starším a chorým občanom obce. Pomáhajú klientom pri komunikácii s lekármi, asistujú pri predpisovaní liekov, sprevádzajú klientov na rôzne vyšetrenia k lekárom špecialistom a iné.

- Covid – 19 – objednávanie klientov na očkovanie a testovanie, zabezpečenie mobilného testovania a očkovania klientov v obci.

Obslužení klienti za dané obdobie v tejto oblasti: 871 klientov.

4. Poradenstvo v oblasti sociálno-patologických javov:

- pracovníčky poskytovali poradenstvá, spisovali návrhy na rozvod, návrhy na zverenie dieťaťa do NOS, spolupracovali s úradmi práce s oddelením SPOD a SK i zo ZŠ v obci kde boli nápomocné pri riešení záškoláctva, pomáhali klientom, ktorí boli prepustení z výkonu trestu odňatia slobody a iné.

Obslužení klienti za dané obdobie v tejto oblasti: 134 klientov.

5. Poradenstvo v oblasti financií a hospodárenia:

- pomoc pri riešení dlhov, pri komunikácii s exekútormi, poradenstvo týkajúce sa osobného bankrotu, spisovanie splátkových kalendárov a iné.

Obslužených klientov za dané obdobie v tejto oblasti: 650.

6. Poradenstvo v oblasti vzdelávania a spolupráce so školou:

- prácou TSP sa zvyšuje počet rómskych žiakov ZŠ ako aj dospelých, ktorí študujú na stredných školách. Ukončené stredoškolské vzdelanie má 14 rómskych obyvateľov. Jedna rómska občianka ukončila prvý stupeň VŠ a získala titul Bc.

- spolupráca s vedením ZŠ s MŠ, poskytovanie bazálneho poradenstva klientom a iné.

Obslužení klienti za dané obdobie v tejto oblasti: 255 klientov.

Upratovanie okolia Kufajky

7. Poradenstvo v oblasti sociálneho zabezpečenia: poradenstvo a pomoc klientom pri vybavení rôznych príspevkov a žiadostí na úrade práce, v sociálnej a zdravotnej poisťovni (žiadosti o rodičovský príspevok, rodinné prídavky, hmotná núdza, kompenzačné príspevky, opatrovateľské príspevky, náhradné výživné, evidencia na úrade práce, objednávanie klientov na podanie žiadosti o dôchodok, pomoc pri vybavení preukazu poistenca, kompenzačnej pomôcky,...). Poradenstvo týkajúce sa príspevku na stravovanie pre dôchodcov v obci, poskytovanie opatrovateľskej služby v obci, príprava projektov na podporu opatrovateľskej služby v obci, vyhľadávanie klientov v núdzi, vyhotovovanie posudkovej činnosti o odkázanosti občanov na sociálnu službu, príprava a aktualizácia VZN.

- Obslužení klienti za dané obdobie v tejto oblasti: 3926 klientov.

8. Poradenstvo v iných oblastiach:

- vypisovanie tlačív, žiadostí, splnomocnení, poštových poukážok, poradenstvo pri vybavení občianskeho a vodičského preukazu, telefonická a mailová komunikácia s inštitúciami – zasielanie dokumentov do rôznych inštitúcií elektronickou formou a iné činnosti, rôzne administratívne úkony a poradenstvá v oblastiach, ktoré nie sú zahrnuté v predchádzajúcich kategóriách,

Obslužení klienti za dané obdobie v tejto oblasti: 3224 klientov.

(pokračovanie na str. 11)

(pokračovanie zo str. 10) Medzi ďalšie aktivity, ktorými sa TSP/TP zaoberala, patrí každoročné upratovanie osady Kufajka, kde sa snažili motivovať občanov ku zlepšeniu kvality ich bývania a zároveň aj ku skrášleniu okolia osady. V spolupráci s MOPS sa pracovníckam TSP podarilo naučiť obyvateľov osady separovať odpad, čím sa znížil vývoz komunálneho odpadu z tejto časti obce zhruba na polovicu. V rámci projektu organizovali rôzne preventívne aktivity, medzi ktoré patrili aj školenie ako poskytnúť prvú pomoc, podanie základných informácií o integrovanom záchrannom systéme, o postupe pri privolaní RZP a prevencia proti požiarom, zásady pre umiestnenie vykurovacieho telesa, pravidelná revízia komínov, postup pri hasení požiaru, zlepšenie hygienických návykov u rómskych detí, očkovanie proti ochoreniu covid-19, prednáška o prevencii predchádzania civilizačných chorôb, pomoc pri humanitárnej zbierke pre Ukrajinu, distribúcia potravinových a hygienických balíčkov obyvateľom obce v spolupráci s Červeným krížom, vo vianočnom

období rozdeľovanie balíčkov od rôznych organizácií pre chudobné rodiny a ich deti a iné.

Nakoľko terénna sociálna práca je špecifická služba v obci, zameraná na skupiny ľudí, ktorí sa ocitnú v nepriaznivej sociálnej situácii so zreteľom na marginalizované rómske komunity, túto prácu nie je možné ohodnotiť v percentách a číslach. Úlohou pracovníkov, ktorí vykonávajú terénnu sociálnu prácu, je poskytnúť odbornú pomoc jednotlivcom a rodinám, ktorí nie sú schopní sami, ani s pomocou blízkych nájsť primerané riešenie svojho sociálneho problému. Špecifikom tejto formy sociálnej práce je, že sa zabezpečuje priamo v ich prirodzenom rodinnom prostredí. Môžeme povedať, že terénna sociálna práca v obci našla svoje opodstatnenie a prinášala úľavu pri riešení zložitých sociálnych problémov a ťažkostí pre mnohých občanov.

V jeseni 2023 vstúpila obec do nového projektu, vďaka ktorému bude aj naďalej možné v Liptovskej Tepličke poskytovať pomoc občanom formou terénnej sociálnej práce.

Za TSP/TP Bc. Monika Fendeková

USPEŠNÝ JAZDEC RALLYE JÁN NAHALKA

Divácky obľúbená automobilová súťaž Rallye Tatry má v regióne dlhú históriu. Jedna z najatraktívnejších častí viedla 27. mája aj okolím Liptovskej Tepličky.

Na trať Slovakia Rallye Tatry vedúcu aj cez Šuňavu, Vikartovce, Spišské Bystré a Poprad sa postavil Ján Nahalka z Liptovskej Tepličky jazdiaci na automobile Honda Civic Type-R. Spolu s navigátorkou Stankou Lackaňovou zvíťazili v rámci slovenského rally pohára v triede RP3 od 1,6-2,0 l a aj SRP absolútne. Blahoželáme víťazom a prajeme veľa ďalších úspechov.

Mgr. Katarína Fedorová

Foto: Víťaz Ján Nahalka a Stanka Lackaňová; zdroj: FB Ján Nahalka

PLÁN PODUJATÍ 2024

- 10. 03. 2024 Vynášanie Majmoreny
- 10. 03. 2024 Súťaž vo výrobe a jedení šúľancov
- 16. 03. 2024 Halová súťaž mladých hasičov O pohár starostu obce
- 05. 05. 2024 Pripomienka sv. Floriána - Deň otvorených dverí DHZ
- 07. 05. 2024 Kladenie vencov pri príležitosti víťazstva nad fašizmom
- 18. 05. 2024 Sadenie májov po obci - Rusadle
- 19. 05. 2024 Deň matiek - podujatie
- 19. 05. 2024 Šmigorst (chodenie po výslužku za posadené máje)
- 02. 06. 2024 Deň s rodinou (MDD)
- 06. 07. 2024 Beh po schodoch do neba
- 14. 07. 2024 Malý štrbský maratón
- 27. 07. 2024 folklórne slávnosti Pod Kráľovou hoľou
- 28. 07. 2024 folklórne slávnosti Pod Kráľovou hoľou
- 29. 08. 2024 Kladenie vencov pri príležitosti výročia SNP
- 31. 08. 2024 Výstup na Kráľovu hoľu
- 31. 08. 2024 Beh SNP
- 29. 09. 2024 Železný hasič - súťaž TFA
- október Mesiac úcty k starším
- 24. 12. 2024 Pastierske víťanie Krista, betlehemci v uliciach
- 06. 01. 2025 Trojkráľový koncert

Z KULTÚRNYCH PODUJATÍ

DEŇ UČITEĽOV

28. marca sa v spoločenskom dome konalo slávnostné prijatie pedagogických pracovníkov (ZŠ s MŠ Š. Náhalu L. Teplička a ZUŠ Štrba pracovisko L. Teplička) starostom obce Slavomírom Kopáčom.

Pedagógov pozdravili kultúrnym programom deti z detskej ľudovej hudby, folklórneho krúžku a ZUŠ.

VYNÁŠANIE MAJMORENY

V nedeľu 19. marca dievčatá z detského folklórneho súboru Turnička a folklórnej skupiny Tepličan predviedli zachovanú tradíciu vynášania Majmoreny z dediny. Predvádzanie tohto zvyku si prišlo pozrieť opäť viac divákov nielen z obce.

SÚŤAŽ VO VÝROBE A V JEDENÍ ŠŮĽANCOV

Desiaty ročník súťaže vo výrobe a jedení šůľancov na rýchlosť hostil 19. apríla súťažiach z okolitých obcí a miestnych organizácií. Obe prvenstvá si odnieslo družstvo folklórnej skupiny Vikartovčan II. z Vikartoviec. Súťažilo aj družstvo Miestneho spolku Slovenského Červeného kríža zo Spišského Bystrého a folklórnej skupiny Vikartovčan I. Z domácich organizácií mali zastúpenie dobrovoľní hasiči, odbor Matice slovenskej, zväz zdravotne postihnutých a folklórna skupina Tepličan. Súťažili aj jednotlivci. Najdlhší šůľanec (21.03 m) vyrobilo družstvo FSK Vikartovčan II., druhé miesto vo výrobe a aj v jedení patrilo MO Matice slovenskej a tretie tímu Vikartovčanu I. To zvíťazilo v jedení šůľancov na rýchlosť. Bronz v jedení si vybojovali miestni dobrovoľní hasiči. Podujatie pripravila obec Liptovská Teplička a občianske združenie Priatelia folklóru.

NETRADIČNÁ VÝZDOBA

Park pred zdravotným strediskom počas veľkonočného obdobia opäť zdobili nadrozmerne veľkonočné vajíčka s motívom výšiviek. Novinkou bol netradične veľký veľkonočný kôš.

Pravdepodobne najväčší veľkonočný prútený kôš (priemer 2,5 m) v regióne vytvoril počas deväťdesiatich hodín (troch hodín denne) Stanislav Orolin z blízkej obce Spišské Bystré. Výroba košíkov je v jeho rodine už tradíciou. Pravidelne svoje výrobky ponúka aj počas folklórnych slávností Pod Kráľovu hoľou, ktoré sa v Liptovskej Tepličke konajú v závere júla.

Stanislavovi Orolinovi za nádherný a netradičný košík a aj všetkým, ktorí sa podieľali na príprave výzdoby, patrí poďakovanie.

Mgr. Katarína Fedorová

Z KULTÚRNYCH PODUJATÍ

TRADÍCIE VEĽKONOČNÝCH SVIATKOV A RUSADLÍ STÁLE PRETRVÁVAJÚ

Liptovská Teplička je obec, kde sa ešte stále udržiavajú tradície zdedené po predkoch. Potvrdili to aj mládenci v regrútskom veku, ktorí prešli vo Veľkonočný pondelok dedinou, nielen aby obľali svoje rovesníčky, ale aj popoludní po odmenu - šmigort v tradičnom kroji s harmonikou. Mládenci spolu s dievčatami v partách sa zúčastnili aj omši v miestnom kostole počas Bielej soboty a Veľkonočnej nedele, spolu s miestnymi hasičmi.

V predvečer sviatku Zoslanie Ducha Svätého mládenci postavili pod okná dievčat máje tak, ako to v minulosti robievali ich otcovia. V parku pred zdravotným strediskom stál aj jeden spoločný pre všetky ostatné dievky v obci. Májmi vyzdobili i cestu ku kostolu. V nedeľu 28. mája prešli dedinou opäť „pošmigorste“. Dedinou sa tak počas slnečnej turíčnej nedele ozýval spev s harmonikou. V uliciach ste mohli stretnúť krojovaných mládencov, ktorí sa zastavili po tanec a výslužku pri dievčatách, ktorým v noci postavili máj. Tieto prevedenia tradícií sú o to vzácnejšie, že ich stále dodržiavajú mládenci, ktorí si ich celé organizujú. V mnohých dedinách prežívajú zvyky už len prostredníctvom folklórnych skupín. Ostáva veriť, že v Liptovskej Tepličke prežijú v tejto podobe čo najdlhšie.

ORGANIZÁCIE SA OPÄŤ POSTARALI O ZAUJÍMAVÝ DEŇ PRE DETI

Deň s rodinou je už stálym podujatím pre deti v Liptovskej Tepličke. Každoročne sa na jeho prípravu podieľajú organizácie pôsobiace v obci. V areáli amfiteátra pripravili 4. júna svoje stanovištia: Dobrovoľný hasičský zbor Liptovská Teplička, Poľovnícke združenie Čierny Váh, Priatelia folklóru, Obec v pohybe SW, Mo Matice slovenskej, MS Slovenského Červeného kríža, ZO SZ zdravotne postihnutých.

Každé dieťa, ktoré zdolalo všetky úlohy, získalo bezplatný vstup na skákací hrad i sladké odmeny. Podujatie sa tešilo hojnej účasti detí s rodičmi i krásnemu počasiu.

Mgr. Katarína Fedorová

TATRANSKÝ POHÁR

Krásne počasie, skvelí súťažiaci z celého Slovenska a Českej republiky, porota obsadená samými majstrami či moderátor - známa workoutová tvár Ján Kato Yanni Workout, ktorého na instagramovom profile sleduje tridsaťtisíc fanúšikov. Aj taký bol 7. ročník Tatranského pohára v street workoute, ktorý zorganizovalo malé združenie Obec v pohybe SW.

Na podujatie s vysokou kvalitou pretekárov i samotnej súťaže prišla šesťdesiatka pretekárov, no domácich divákov bolo málo.

Podľa slov organizátorov je finančné

zastrešenie takejto súťaže veľmi náročné, z roka na rok sa ťažšie zháňajú sponzori, o organizácii nehovoriac. Ak však o tento moderný šport nie je už v obci záujem, zvažujú aj ukončení organizácie pohára. Nadalej však chcú udržiavať a zveľad'ovať workoutové ihrisko.

PODUJATIE VENOVANÉ MAMKÁM

Nedeľné popoludnie 21. mája bolo v Liptovskej Tepličke venované mamkám. Organizátorom bola obec Liptovská Teplička, ktorej zástupcovia na záver programu obdarili mamičky kvietkami. Krásne čísla pripravili učители, žiaci a deti z materskej školy, základnej školy, centra voľného času pri ZŠ s MŠ Š. Náhalku a pobočky základnej umeleckej školy (ZUŠ Štrba).

Vystúpenie detí z materskej školy

Tanečný odbor základnej umeleckej školy

Hudobný odbor základnej umeleckej školy

Vystúpenie detí základnej školy

Rómsky krúžok centra voľného času

Folklorný krúžok centra voľného času

LESNÍCKY DEŇ V NAŠEJ ŠKOLE

Základná škola s materskou školou Štefana Náhaluku v spolupráci so štátnym podnikom Lesy SR, poľovníckym združením Čierny Váh a obcou Liptovská Teplička zorganizovala 15. mája už druhý ročník podujatia s názvom Lesnícky deň.

Tento rok to bolo o to zaujímavejšie a tiež náročnejšie, že počasie nedovolilo účastníkom absolvovať aktivity von, ale všetko sa presunulo do školy a do tried. To však nezabránilo v tom, aby si žiaci každú jednu aktivitu užili naplno. Skoro šesťdesiat lesníkov a poľovníkov z rôznych odštepných závodov prišlo v tento deň len kvôli našim žiakom. A to si veľmi vážime! Mali sme možnosť vypočuť si trubačov z SOŠ lesnícka

a drevárska Jozefa Dekréta Matejovie, vyskúšať si pocitový chodník, pracovníci z NAPANTu porozprávali o význame mŕtveho lesa. Veľa zaujímavých informácií sa deti dozvedeli o včelách, o našich drevinách, lesných živočíchoch, vyskúšali si starú techniku pílenia dreva, ciachovania a merania dreva, vyrobili si ceruzky, dreváčikov, zasadili stromčeky, zastrielali zo vzduchovky. Členovia DHZ Liptovská Teplička porozprávali deťom o hasení lesných požiarov a obrovský zážitok mali na stanovišti Horskej záchrannej služby.

Sme radi, že túto nádheru mali možnosť absolvovať aj žiaci ZŠ Vikartovce. Veríme, že si z tohto dňa odniesli množstvo poznatkov a zážitkov.

Všetkým zúčastneným srdečne ďakujeme a tešíme sa na ďalší ročník Lesníckeho dňa v Liptovskej Tepličke opäť o rok.

LESU ZDAR!

Za ZŠ s MŠ Š. Náhaluku Liptovská Teplička Mgr. Zuzana Bulavová

UCTILI SME SI PADLÝCH VÝSTUPOM K PAMÄTNÉMU MIESTU

Pripomienku víťazstva nad fašizmom sme si v Liptovskej Tepličke pripomenuli 9. mája predpoludním. Okrem vzdania úcty padlým malo podujatie myšlienku odovzdávať poznatky o histórii obce mladšej generácii. Preto sa podujatie konalo v pracovný deň za účasti žiakov základnej školy. Túto myšlienku podporilo vedenie školy svojou osobnou účasťou na kladení venca a zabezpečením recitátorky básne. Priebeh udalostí vojny bol zhrnutý aj v príhovore, ktorý predniesol zástupca starostu obce Peter Géci. Príležitostnú pieseň zaspievali ženy z folklórnej skupiny Tepličan. Podujatia sa zúčastnili aj členovia miestnej organizácie Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov, miestneho dobrovoľného hasičského zboru a verejnosť. Podujatie pokračovalo výstupom žiakov v sprievode kultúrnej pracovníčky k pamätnému krížu v Uhlárovej. Takýmto spôsobom si udalosti

druhej svetovej vojny pripomenuli už po druhý krát. Predchádzala mu návšteva hrobov padlých vojakov v miestnom cintoríne.

red.

PRIATELIA FOLKLÓRU BILANCUJÚ

Rok Priateľov folklóru bol opäť naplnený vystúpeniami a činnosťami na podporu uchovávaní tradícií či kultúrneho dedičstva. Ku takmer päťdesiatim členom folklórnej skupiny Tepličan v jeseni pribudla mládež novozriadenej prípravky. Spolu s deťmi z detského súboru Turnička (32) je nás Priateľov folklóru takmer stovka. Naša činnosť by nebola možná bez ochoty a príspevkov členov, ich osobného prínosu ale i finančnej pomoci od obce, sponzorov, príspevkov dvoma percentami. Sme radi, že je stále záujem o naše ľudové tradície a my aj takýmto spôsobom môžeme prezentovať našu obec i krajinu. V roku 2023 sme vystupovali na medzinárodnom festivale v Českej republike, v roku 2024 sa chystáme do Poľska i Čiech. Veľmi si vážime, že sme mali možnosť účinkovať v programe RTVS Rádia Regina. Veľkou výzvou boli dve podujatia obce – 400. výročie prvej písomnej zmienky a dvojdielové folklórne slávnosti, na ktoré sme pripravovali nové programy, pomáhali sme pri príprave výstav. Naše tance a spevy zneli aj na folklórnych podujatiach v Batizovciach, Vikartovciach, Kravanoch. Boli sme súčasťou programov na plesoch v Kravanoch, v Liptovskej Tepličke i Univerzity Mateja Bella v Banskej Bystrici. Hlavná činnosť bola ale v našej obci. Azda nebolo kultúrneho podujatia, na ktorom by sme neúčinkovali. Spomenieme aspoň Trojkráľový koncert 2023, Vynášanie Majmoreny, Deň matiek, Mesiac úcty k starším, kladená vencov k pamätníkom padlým, jubilejné sobáše, chodenie s betlehemom, Pastierske víťanie Krista a ďalšie. Na podporu uchovávaní tradícií sme organizovali nácvik spevov „regrúťov“, požičiavali sme kroje na predvádzanie zvykov i svadby, čepčili sme nevesty, učili sa tkat šnúry, párať perie, spracovať vlnu, zbierali kroje. Naši členovia pomáhali pri súťaži vo výrobe šúľancov, Dni s rodinou, 400. výročie obce, Behu po schodoch do neba, príprave výstavy Kroje Liptovskej Tepličky. Nové sily ale i inšpirácie sme získavali na túre na Andrejcovú a aj na návšteve folklórnych predstavení a múzeí. Ďakujeme všetkým našim podporovateľom a priaznivcom. Váš potlesk i účasť na podujatiach sú pre nás povzbudením a motiváciou.

Katarína Fedorová

PITNÝ REŽIM NIELEN V LETE...

Dodržiavať pitný režim je mimoriadne dôležité pre náš fyzický a psychický stav bez ohľadu na ročné obdobie.

Voda je dôležitou látkou, ktorá je základom života na Zemi. Ľudské telo obsahuje 50 až 70 percent vody. Toto číslo závisí od veku, pohlavia a zdravotného stavu. Naše telo je z obrovskej časti tvorené práve vodou, ktorá v ňom plní veľa nezastupiteľných funkcií. Voda sa v ľudskom tele zúčastňuje na každom procese a pitný režim má pre správnu funkciu organizmu obrovský význam. Počas leta strácame nadmerným potením i nadmerné množstvo tekutín.

Co piť? Koľko piť? Ako piť?

Jednoznačne najvhodnejším nápojom pre ľudský organizmus je čistá pitná voda z vodovodu. Slovensko má mimoriadne kvalitnú pitnú vodu, ktorá spĺňa tie najprísnejšie kritéria kvality. Odborníci pitnú vodu odporúčajú ako nápoj na každodennú neobmedzenú konzumáciu. Tečie nám zdravá, svieža a chutná priamo doma z vodovodného kohútika. Stačí ním len otočiť.

Pitný režim v kocke.

- Tekutiny treba prijímať priebežne počas celého dňa. Nie až vtedy, keď nás pritlačí smäd.

- Najvhodnejším nápojom je čistá pitná voda z vodovodu.

- Minerálne vody pime len príležitostne, aj to iba v obmedzených množstvách. Pre vysoký obsah niektorých látok totiž jednostranne zatťažujú organizmus a ich pravidelná konzumácia najmä vo väčších dávkach sa môže podpísať pod vznik viacerých vážnych chronických ochorení.

- Sladené a prifarbované nápoje vrátane rôznych druhov koly pre vysoký obsah cukru nielenže smäd nezahasia, ale naopak zvyšujú pocit smädu a navyše, množstvo cukru v týchto nápojoch býva príčinou vyššej kazivosti zubov a nezriedka i obezity a oslabuje náš imunitný systém. Sladené a prifarbované nápoje obsahujú aj množstvo prídavných látok, tzv. éciok, ktoré môžu spôsobovať alergické reakcie.

- Podľa odborníkov na zdravú výživu by sme mali deň začať jedným až dvomi pohármi čistej pitnej vody - ničím neprichucovanej, ničím neosladzovanej! Dôvodom je spánok, teda dlhší čas, počas ktorého sme žiadnu tekutinu neprijímali, ale strácali sme ju potením a dýchaním. Počas dňa by sme mali vypiť ďalších 4 – 6 pohárov vody.

- Všeobecne sa neodporúča piť počas jedla, respektíve naposledy piť približne pol hodinu pred a po jedle. Dôvodom je, že rozriedime tráviace šťavy a tým spomalíme trávenie.

- Koľko tekutín denne by sme mali vypiť? Neexistuje univerzálny vzorec na výpočet potrebného množstva, ktorý by platil pre každého z nás. Riadime sa vlastnými pocitmi. Približne však 20 – 40 ml tekutín na kilogram telesnej hmotnosti, čo je dva až tri litre. V prípade pobytu v teplejšom prostredí alebo pri zvýšenej telesnej aktivite prirodzene zvýšime množstvo prijatých tekutín.

- Dehydratácia. Keď pocítujeme smäd, je už neskoro. Medzi typické príznaky dehydratácie patrí bolesť hlavy, zníženie výkonnosti, únava, apatia, zmätenosť, svalové kŕče, zníženie krvného tlaku, zvýšenie tepovej frekvencie, celkové spomalenie metabolizmu. Často v lete počujeme o kolapsoch spôsobených teplom, tie sú dôsledkom dehydratácie a aktuálneho zdravotného stavu. Pociťujeme smäd a sucho v hrdle je signálom, že trpia obličky, močový systém (moč je hustý, tmavý, zapáchajúci) a srdce (krv je zahustená a srdce je viac namáhané), cítime sa unavení, bolí nás hlava, naša pokožka je suchá a vyzerá nezdravo alebo máme problémy s výkyvmi krvného tlaku. Už pri 5 %-nej dehydratácii hrozí nášmu organizmu prehriatie, kolaps krvného obehu a šok. Najlepšou a najjednoduchšou kontrolou hydratácie je farba moču. Tmavý znamená dehydratáciu (nízky príjem tekutín), svetlý zase dobrú hydratáciu (dostatočný príjem tekutín).

Čistá a svieža voda dokáže robiť zázraky s ľudským zdravím a prispieva k dobrej pohode. Na zdravie!

Anna Štrbková

PRIVÍTALI SME NOVÝCH OBČANOV

Z narodenia malého dieťaťa sa tešia nielen rodičia, ale aj celá rodina i tá širšia spoločnosť – dedina. Prichádza medzi nás nový občan. V Liptovskej Tepličke ich pozdravil aj starosta obce Slavomír Kopáč.

30. apríla sa v spoločenskom dome konala slávnosť privítania nových malých občanov Liptovskej Tepličky. Do pamätnej knihy sa zapísali Daniela, Eliáš, Matej, Noel, Karolína a Nela narodení v závere roka 2022 do konania slávnosti. Deti, ktoré sa narodili od apríla 2023, privítal starosta obce 10. decembra.

V Liptovskej Tepličke žilo (k 1. 1. 2023) 670 občanov do 18 rokov (0 - 3 roky 139, 3 – 6 rokov 92, 6 -15 rokov 311, 15 -18 rokov 128). Kým sa v roku 2022 narodilo 38 detí, v roku 2023 prišlo na svet 30 Tepličanov.

Trend v obci, ale i na Slovensku ukazuje nízky počet narodených detí, o to väčšiu radosť prinášajú práve títo drobci.

Z podujatia si odnášali malý darček a pamätnú knižku. Aj mi im prajeme krásne detstvo v našej obci a hlavne veľa zdravia.

VITAJTE MEDZI NAMI 2023

Wiliam Lacko
 Karolína Šebestová
 Nela Nahalková
 Ema Nováková
 Jozef Puška
 Daniel Ferenc
 Petra Suchá
 Jozef Čonka
 Dávid Hurajt
 Tomáš Hurajt
 Diana Kováčová
 Ester Pušková
 Adam Janík
 Melisa Pačajová
 Adam Hromada
 Ester Pušková
 Arthur Zelinka
 Mário Lacko
 Agáta Ďurovská
 Nikolette Kupčová
 Matúš Polhoš
 Brayen Pecha
 Eliška Koreňová
 Nikolas Pačaj
 Miriam Ferencová
 Saskia Kubalošová
 Tobias Ščuka
 Samuel Šebest
 Laura Pačajová
 Oliver Žiga
 Adela Pačajová
 Bibiana Žiaková
 Linda Bachledová

VYPÁLENÉ OBCE POČAS SNP

V decembri 1944 boli viaceré horárne a baraky pod Kráľovou hoľou v okolí obce Liptovská Teplička vypálené nemeckými vojskami. Na základe zachovaných písomností bola Liptovská Teplička po sedemdesiatich deviatich rokoch oficiálne zaradená medzi vypálené obce počas Slovenského národného povstania. Doposiaľ sa Liptovská Teplička radí aj medzi partizánske obce.

Obec spolu so zástupcami ZO SZ Protifašistických bojovníkov, samosprávy a verejnosti si pripomenula výročie Slovenského národného povstania 25. augusta pri pamätníku v centre obce.

JUBILEUM POĽOVNÍČEHO ZDRUŽENIA

UŽ 60 rokov sa starajú o poľovné revíry v okolí Liptovskej Tepličky. Poľovnícke združenie Čierny Váh si v tomto roku pripomína okrúhle výročie od vzniku novodobých poľovníckych organizácií. Pri tejto príležitosti bola zhotovená zástava organizácie a publikácia. Počas slávnostného posvätenia kaplnky sv. Huberta a svätej omše pri príležitosti týždňa pripomienky Mons. Štefana Garaja 29. septembra v miestnom kostole boli požehnané biskupom Mons. Jánom Kubošom.

Písal sa 10. marec 1963, keď sa konala ustanovujúca schôdza poľovníckeho združenia Pod Kráľova hoľa. Poľovnícke združenie vzniklo zlúčením poľovníckych spoločností Muránik oblasť Kolesárky a poľovníckej spoločnosti v Liptovskej Tepličke – urbár. Výmera poľovného revíru bola v tom čase 3360 hektárov. V roku 1992 združenie ukončilo svoju činnosť. V nadväznosti na vznik a činnosť Lesného pozemkového spoločenstva Liptovská Teplička v spojitosti s novelou zákona o poľovníctve sa dňa 19. decembra 1992 konala ustanovujúca schôdza poľovnej spoločnosti Čierny Váh pri Lesnom pozemkovom spoločenstve Liptovská Teplička. Predsedom sa stal MVDr. Ján Nahalka.

Takto založená poľovná spoločnosť trvala do roku 2021, kedy došlo k odčleneniu od LPS Liptovská Teplička.

Novovzniknutá spoločnosť vykonáva právo poľovníctva v dvoch revíroch, a to Čierny Váh Liptovská Teplička a Kimberg – Hlbokô. Poľovníci vystavili a dodnes spravujú chatu Pod Hoľa, v roku 2020 dokončili výstavbu poľovníckeho domu a v roku 2023 postavili v lokalite Za ploty kaplnku sv. Huberta. Za účelom prípravy krmiva a prikrmovania zveri spravujú 16 krmelcov, 3 pivnice, 22 posedov, 7 sedačiek, 57 solísk a 3 políčka pre zver.

V súčasnosti má Poľovnícke združenie Čierny Váh 29 členov a troch čestných členov, ktorými sú Bystrík Mucha, Štefan Gágorík a doc. RNDr. Marián Fendek, Csc. Činnosť nášho združenia je zameraná na ochranu zveri, zveľaďovanie prírodného bohatstva, prikrmovanie zveri, ochranu lesa a krajiny, udržiavanie zdravej populácie zveri, ale aj osvetu a prácu s mládežou.

Poľovnícke združenie Čierny Váh je jedným z najaktívnejších združení v obci aj pri organizovaní kultúrno-spoločenských podujatí a pri ochrane prírody. Každoročne organizácia čistí lesy a okolie obce, informuje občanov o ochrane prírody, prednáša a vzdeláva deti a žiakov z materskej a základnej školy, zapája sa do podujatia Deň s rodinou, Lesnícky deň. Zorganizovalo dni sv. Huberta spojené so sv. omšou. Je súčasťou každých folklórnych slávností a veľkých udalostiach v obci. Pravidelne prispieva aj do vysielania obecnej televízie. Poľovníckemu združeniu Čierny Váh ďakujeme za spoluprácu a prajeme do ďalších rokov úspešnú činnosť.

Rok jubilea organizácie bolo i rokom výstavby kaplnky svätého Huberta v lokalite Za ploty (na foto vpravo). Slúžiť má ako spomienka na všetkých poľovníkov a lesníkov pôsobiach v našom kraji, ako aj prejav vdaky za zverené prírodné bohatstvo. Kaplnka svätého Huberta, patróna poľovníkov, lesníkov, lesných robotníkov a turistov, bude miestom na modlitbu a odpočinok pre občanov obce Liptovská Teplička, ako aj jej návštevníkov.

Členkami boli počas celej histórie združenia aj ženy

Za PZ Čierny Váh JUDr. Lucia Ďuricová a red.

OBEC VYHLÁSILA ZOZNAM PAMÄTIHODNOSTÍ

O tom, že v Liptovskej Tepličke je viacero vzácných objektov a lokalít, niet pochýb. Ochrániť a pomôcť pri ich uchovaní má nové všeobecne záväzné nariadenie a vyhlásenie pamätihodností.

Viacere vzácne objekty sú turistickou atrakciou, sú však aj také, ktoré postupne chátrajú. V minulosti niektoré zanikli, dnes by sme ich existenciu vítali. Ich obnova je takmer nemožná. Spomeňme zariadenie foluša, mlyny, železničku. Predísť zániku, podporiť uchovanie, prejavíť kultúrny vzťah k objektom a predmetom, zároveň rozšíriť možnosti na získanie prostriedkov na ich uchovávanie má pomôcť prijatie všeobecne záväzného nariadenia (VZN) o pamätihodnostiach obce a zoznamu pamätihodností.

Všeobecné nariadenia o pamätihodnostiach majú schválené mnohé obce a mestá na Slovensku, ich schválenie odporúča aj Pamiatkový úrad SR. Toto VZN otvára obci možnosť finančne podporiť udržiavanie rekonštrukciu objektov a predmetov, ktoré nie sú v jej vlastníctve. Pamätihodnosť obce nepodlieha prísny opatreniam tak, ako je to pri Národných kultúrnych pamiatkach.

Obecné zastupiteľstvo v Liptovskej Tepličke 19. apríla schválilo VZN 1/2023 o pamätihodnostiach obce a zoznam pamätihodností.

Obec Liptovská Teplička vyhlásila tieto pamätihodnosti:

Hmotné nehnuteľné pamätihodnosti:

- zemiakové pivnice,
- horná a dolná budova základnej školy,
- stará hasičská zbrojnica,
- kováčska dielňa,
- budova starého obecného úradu (dnes predajňa STAZO),
- kríž v strede obce,
- múr cintorína a murované vstupné brány,
- pamätníky partizánska obec a na obeť prvej a druhej sv. vojny,
- Americký kríž,
- drevené kríže na Záplotách, na Dedinskom, na mieste zaniknutého cintorína na Záhradách,
- hrob učiteľa Zuzkina pri kostole,
- hroby neznámych partizánov v lokalite Rovienky, Staníkovo,
- Dom. Mons. Štefana Náhaliku,
- významný strom dub letný,
- studničky pod Škvirkovcom, pred Vernarcom,
- stromy pri križi v strede obce.

Hmotné huteľné pamätihodnosti

- Ocenenie Mons. Štefana Náhaliku In Memoriam,
- Hasičská zástava (1934),
- kroj obce,
- kronika obce 1954-2014.

Nehmotné pamätihodnosti

- Teplické nárečie,
- zvučka folklórnych slávností Pod Kráľovou hoľou,
- osobnosti Mons. Štefan Garaj, Mons. Štefan Náhalika.

Zoznam pamätihodností je možné priebežne meniť a dopĺňať aj o objekty vo vlastníctve iných inštitúcií a jednotlivcov, čím by sa otvorila možnosť nielen ich vyzdvihnutia ale aj finančnej podpory zo strany obce a z dotačných programov.

GULÁŠ VARILI PATRIOTI

V súťaži vo varení kotlíkového guláša, ktorý usporiadal MS SČK Spišské Bystré 17. júna v Spišskom Bystrom, zastupovalo našu obec družstvo Patrioti – Pavol Mucha, Ľubomíra Muchová, Jozef Pitoňák, Jana Pitoňáková a Anna Štrbková. Ďakujeme za reprezentáciu obce.

VYHLIADKOVÉ MIESTO TURNIČKA V NOVOM ŠATE

Občianske združenie Harmónia upravilo vyhladkové miesto Turnička a doplnilo o ďalekohľad. Projekt realizovali s finančnou podporou Nadácie COOP Jednota. O projekte hlasovala verejnosť.

NAVŽDY NÁS OPUSTILI 2023

Jozef Pitoňak
Ján Mucha
Viera Čonková
Marián Nahalka
Mária Paračková
Ján Krojer
Ján Bulava
Anna Fendeková
Peter Černohorský
Jaroslav Mižda
Bernardína Petrovová
Ján Fendek
Michal Mešťan
Peter Kováč
Margita Čonková
Stanislav Dratva
Peter Madač ml.
František Brtán
Ivan Puška
Peter Madač
Mária Fendeková
Mikuláš Bulava
Bernardína Fendeková
Mária Ovsiaková
František Matejkov
Anna Kičáková
Pavol Krojer
Ján Sucharek
Ján Kičák

Spomíname s úctou

Obecné noviny

LIPTOVSKÁ TEPLIČKA

občasník zo života obce

Vydáva: Obec Liptovská Teplička

Reg. číslo MK SR: EV 6188/24/PT

ISSN 1338-8266

NEPREDAJNÉ

Redakcia: Obec Liptovská Teplička,

Ul. Štefana Garaja 398/16,

059 40 Liptovská Teplička

IČO: 00326330

Tel.: +42152 78849 11

email: kultura@liptovskateplicka.sk

Redakčná rada:

Mgr. Katarína Fedorová (šéfredaktor,

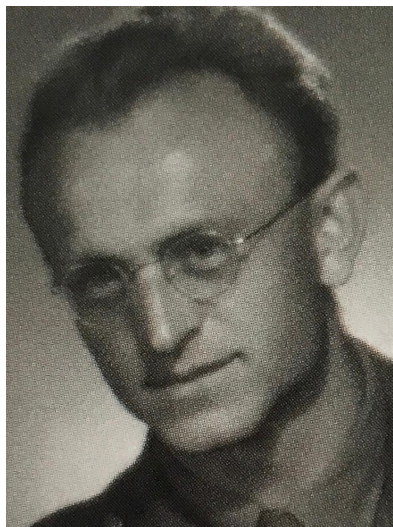
red.), Mgr. Anna Ivanová, Anna

Štrbková, Bc. Renára Mezovská,

Bibiána Chovanová.

Príspevky do novín môžete posielat
na adresu redakcie.

PRIPOMÍNAME SI RODÁKOV JOZEFA JANÍKA A MATEJA MAŤAŠKOVA

16. marca uplynulo 100 rokov od narodenia kňaza, rodáka z Liptovskej Tepličky, Jozefa JANÍKA.

Jozef Janík potajme vyštudoval za kňaza, no režim a tragická dopravná nehoda mu neumožnili vykonávať vysnívané povolanie.

Po skončení základnej školy v Liptovskej Tepličke pokračoval vo vzdelávaní na gymnáziu v Spišskom Štiavniku a v Nitre, kde v roku 1939 zmaturoval. V misijnej spoločnosti u verbistov absolvoval aj formáciu a filozofické štúdiá. V štúdiu teológie pokračoval v Spišskej Kapitule. V roku 1950 v 4. ročníku prijal kňazskú vysviacku. Namiesto pastorácie musel nastúpiť na vojenskú službu, po nej rok pracoval v Prahe. Po návrate do rodiska sa stal vedúcim predajne obuvi, ktorým bol až do júna 1965.

Pri návrate z výberu tovaru 10. júna 1965 do jeho mopedu pri Podturni čelne narazilo nákladné auto. Zomrel v nemocnici v Palúdzkej. Rodáci sa až po jeho smrti, keď ho videli v rakve oblečeného v kňazskom rúchu, dozvedeli, že ich obchodník bol vlastne kňazom. Jozef Janík je pochovaný v cintoríne v Liptovskej Tepličke.

V máji uplynulo desať rokov od smrti misionára z Liptovskej Tepličky, ktorého od starostlivosti o iných neodradilo ani ochorenie na tuberkulózu a maláriu - Mateja MAŤAŠKOVA (*25. 2. 1922 Liptovská Teplička – †3. 5. 2013 St. Wendel, Nemecko).

Narodil sa v dome č. 200, ktorý dnes už neexistuje. Detstvo prežil v chudobe. Po základnej škole rád požiadal o prijatie v misijnom dome v Spišskom Štiavniku, kde bol prijatý do súkromného Gymnázia Spoločnosti Božieho Slova. Maturoval na štátnom gymnáziu v Nitre a po maturite si urobil v roku 1940 noviciát. V rokoch 1943 – 1945 absolvoval štúdium filozofie v Misijnom dome v Nitre. Bohoslovestvo začal študovať v Ružomberku, potom pokračoval v rokoch 1946 – 1949 v Ríme

na univerzite San Anselmo. Vysvätený bol v Ríme v roku 1949. Dňa 18. januára 1950 odcestoval ako misionár do Indonézie na ostrov Timor. Tri roky pracoval v pralese – centrum Kiupukan – najskôr ako duchovný, no najviac času a práce venoval výstavbe škôl a ošetrovaniu chorých. Tu sa nakazil tuberkulózou. Na Timore pracoval 16 rokov, a to najskôr na misijných staniciach, neskôr v seminári a ako novicmajster bratov. Lekári mu nedávali nádej na uzdravenie, ale vďaka priaznivým okolnostiam predsa vyzdravel. V auguste 1966 musel kvôli zdravotnému stavu náhle opustiť Timor. Diagnostikovali mu chronickú maláriu a „deravé pľúca“, vrátiť sa späť mu neodporúčali. Keďže sa chcel vrátiť na Timor, v roku 1971 odišiel do Dublinu na kurz angličtiny, aby sa v nej zdokonalil. V jeseni roku 1971 sa vrátil do Rakúska, kde v okolí mesta Modling vypomáhal vo farách v pastorácii. Od cesty na Timor ho odradili odborní lekári. V máji 1972 prevzal faru sv. Alžbety v meste Ludurgsburg po svojom prefektovi P. J. Baranovi, ktorý ušiel pred komunistickým prenasledovaním zo Slovenska. Na dôchodku žil v meste Inzell.

Autor článku: Štátny archív v Prešove, pracovisko Archív Poprad, zdroj: Facebook stránka ŠA